

GEORGIE : BATUMI BIRDING

zicht op Batumi en de Choroki-delta

15 september – 24 september 2014

GUIDO & CHRIS ORBIE –VAN DE VEIRE

‘Batumi is hip’ ... en we wilden het best geloven maar liefst zelf ondervinden en meemaken maar dan op een eigen manier, zeg maar ‘anders dan ...

Bekend als *one of the places to be* voor vogelaars die al een aantal van die aantrekkelijke doortrekplekken, *bottlenecks* en *raptor points* hebben aangedaan klinkt de naam als sirenezang in de oren.

Daarheen dus, temeer dat ik samen met mijn vrouw en vrienden ons excursiegebied over de laatste drie jaar met succes had verlegd naar de vogelrijke landen van de *Trans Caucasus*: Georgië, Armenië en Azerbaidjan. (cfr. Reisverslagen in Mergus)

ORGANISATIE & REISSCHEMA

- vlucht met Turkish Airlines (550€) Zaventem 7:50 met transfer in Istanbul (1u) – Batumi 16:00 u plaatselijke tijd. (3u verschil)
- terug : Batumi 17:00 – transfer Istanbul (1u) – Brussel Nat. Airport ...
- Terugvlucht met delay – aansluiting gemist in Istanbul – overnachting hotel Istanbul – terug op 24/09. Istanbul 8:20u – Brussels Airport 10:25u
- LOGIES : hotel LIVADA in GONIO, geboekt met ‘booking’ à 50€ per dag, tweepersoonskamer met ontbijt. Gonio ligt zuidwaarts, richting grens Turkije, op amper 10 km van de luchthaven. De Choroki-delta is bovendien te voet te bereiken vanuit Gonio. De ‘raptor points’ Shuanta enliggen op 20 km van ons hotel, te bereiken met taxi of met openbaar vervoer.

Maandag 15 september

Op Batumi Airport, een kleine gezellige luchthaven worden we na een nogal serieuze passcontrole door de hotelchauffeur opgewacht en naar ons hotel gebracht in de groene heuvels met uitzicht op de Zwarte Zee. Het is mooi weer en het badplaatsje Gonio bevalt ons op het eerste zicht. Al gauw zijn we vertrouwd met de plaatselijke gewoontes en de modernistische en rurale toestanden : koetjes op straat, oude vervallen Russisch aandoende woonkazernes, de kleine winkeltjes en de opvallend hoge nieuwe hotelbouw. Bovendien ligt Gonio zo goed als op de grens met Turkije en is er veel doorgaand verkeer van vooral Turkse vrachtwagens en toeristenbussen.

Hotel LIVADA

Strandboulevard in Gonio

En wat doe je zoal bij aankomst de eerste dag ? Geamuseerd en nieuwsgierig rondkijken, de omgeving opsnuiven en kennis maken met de site , de mensen en de vogels. De bonte kraaien hadden ons als eersten al verwelkomd op de luchthaven maar veel liever hoorden we het 'kru - kru' van de overtrekkende bijeneters. Een massale vlucht boerenzwaluw klimt zeer hoog en de eerste sperwers vliegen laag over de heuvel. We wandelen met opkomend avondlicht richting Zwarte Zee en genieten van een rood aangelopen ondergaande zon. Een grauwe klauwier houdt de wacht op een paaltje en tuurt ons na, richting restaurant waar een smakelijk en niet prijzig etentje wordt opgediend. (21 lari = 10 € vr 2 pers.) Het is een Turks restaurant, geen alcohol dus, wel frisdrank en fruitsappen.

Dinsdag 16 september, 9.00u

Na een zwoele avond en een verkwikkende nachtrust worden we gewekt met dondergeroffel en het geluid van kletsende regen. De gevreesde 'thunderstorms' van Batumi blijken dus echt te zijn. De Zwarte Zee is grijs geworden maar in een hoekje van het wolkendek ontwaren we een blauwe schijn en witgele wolken die ons het betere laten verhoppen.

Het ontbijt is copieus met groentjes, fruit, ei en kaas en we besluiten de dag ter plaatse door te brengen in de vogelrijke 'Choroki-delta'. Ons hotelletje Livada ligt op een steile groene heuvel en de weg naar beneden naar het centrum van Gonio is een groene 'allée'. Het heeft flink geregend en er liggen plassen op de modderige grindweg. Grauwe vliegenvangers komen ons even begluren, jonge grote gele kwikken foerageren bij een bergbeekje en een hondje houdt ons gezelschap. Gonio wordt blijkbaar klaargestoomd voor het massatoerisme: langs een gloednieuwe kilometers lange boulevard aan zee rijzen nieuwe hotels en appartementen uit de grond. We wandelen er praktisch alleen en een mals regentje schrikt zo te zien de weinige toeristen af. Wij daarentegen worden 'high' en ei zo na tureluurs bij het zien van zoveel vogelweelde: massale stuwtrek van boeren, huis- en

oeverzwaluw, gevolgd door zwermen gele kwik en boven ons, voortgestuwd door de donkere regenwolken: roofvogels alom. Bruine kiekendieven, juveniele grauwe/steppekiekendieven, wespendienven, valk species en steeds maar sperwers. Jammer van de niet zo beste zichtbaarheid en de druilerige regen maar 't gevoel is perfect. Een scharrelaar zit wat te ver maar de tientallen bijeneters en de hoppen zijn dichtbij. De gele kwikken komen de grazende koetjes massaal gezelschap houden en de tapuitjes houden ons in 't vizier.

gele kwik

tapuit

Jammer genoeg moeten we de verslagen voor waar aannemen : jagers komen hier onze pret vergallen en hebben het op zowat alles gemunt, vooral op steltlopers.

We gaan lunchen in een gloednieuw hotel met zonneterras, 6 hoog en met prachtig zicht op de omgeving. De zon is ondertussen van de partij, een mannetje steppenkiekendief glijdt voorbij en belooft ons als het ware het allerbeste voor de namiddag. Het wordt opnieuw de geroemde Chorokidelta maar nu in omgekeerde richting vanuit Batumi, richting Gonio. Een taxi brengt ons voor 10 lari (4 €) op de gewenste plek en vandaar kunnen we de delta in. We worden verwelkomd door een ijsvogeltje, puttertjes en kleine zilvers. Op de oevers van de rivier pleistert een armada geelpootmeeuwen en enkele blauwe reigers en in de lucht worden we

constant vergezeld door bruine kiekendieven en sperwers. In de struwelen ontwaren we steeds meer en meer grauwe klauwieren en ploeterend door het water steken we een zijarm over en bereiken een bereiden piste. Een busje komt aangereden en een vriendelijke man stelt de voor de hand liggende vraag : *birdwatchers* ? Het gesprek is kort, de man blijkt 'Hollander' te zijn en inviteert ons terstond naar ... het basiskamp van Belgische vogelringers die hier al vijf jaar aan 't werk zijn. Het kamp blijkt momenteel te worden bemand door een internationaal gezelschap van ringers die het werk van de Belgen voort zetten. Niets dan lof over die Belgen en we krijgen een demonstratie ringwerk van een juveniele grauwe klauwier.

basiskamp v:d ringers - opgestart door de Belgen

grauwe klauwier

We worden overdonderd door waarnemingen van vooral rietvogels wat geenszins te verwonderen is gezien de fantastische locatie. We zwaaien *bye bye* en zigzaggen verder door de groene delta die bezaaid is met rietkragen en struwelen. Twee witgatjes tuimelen uit de lucht, een vluchtje eenden met pijlstaarten en wintertalingen scheert weg en bij een plasje ontwaren we warempel twee purperkoeten, (grijskoppurperkoet? – te ver en te kort voor exacte determinatie). Ook de hoppen, de scharrelaar en de meute gele kwikken zijn er nog als we moe gestapt Gonio en ons hotel Livada bereiken.

Woensdag 17 september

Het is heerlijk ontwaken met zicht op een spiegelgladde zee en een bijna wolkenloze hemel. De zon klimt hier niet zo vroeg aan de kim en 's avonds duikt ze vroeg maar wel traag en vuurrood in het donkere water van de Zwarte Zee. We hebben er moed in want de *kru kru's* komen ons als eersten erop attent maken dat het '*migration day*' is. Ze zijn met vele tientallen, deze bezige bijeneters die als herauten de schare doortrekkers aankondigen. In de citrusbomen rond onze verblijfsstek snoepen zwartkoppen, vinken en groene fitis van de rijpe vruchten maar het zijn de '*rovers*' die soms hoog boven ons met alle aandacht gaan lopen, zeg maar 'vliegen'.

Op het programma vandaag : de Choroki (alweer) in de voormiddag en de statige heuvel boven het hotel in de namiddag. We gaan te voet naar de delta en worden meteen opgehouden door de doortrekkende 'raptors' : wespddieven, bruine kiekens vooral en opmerkelijk wat dwergarenden. Dé max is een juveniele schreeuwarend die z'n tijd neemt om heel laag en breed thermiekend met z'n verenkleed te paraderen. Het zou niet de enige worden vandaag. Tussen de ei zo na verlaten badplaats Gonio en de eigenlijke delta ligt een boulevard met jonge palmbomen en een soort schorrewelden met struiken en struwelen, een Mekka voor doortrekkende zangvogeltjes.

het keienstrand in de Choroki-delta met vrouwtje Chris op de voorgrond

Op het einde van de boulevard beland je in de eigenlijke delta, bezaaid met struwelen, riet- en lisdoddepartijen en plassen met als overgang een keienstrand naar de Zwarte Zee. Aan de monding van de Choroki : zand- en slikstrandjes, ideaal dus voor een brede waaier 'birdwatching'.

De gele kwikken zijn er nog maar niet meer massaal, idem voor de zwaluwen maar dit wordt gecompenseerd door andere waarnemingen: de grauwe klauwieren stelen de show, net overtroffen door een drietal ortolaan en ook een kleine klapekster wil bij de besten zijn.

ortolaan

kleine klapekster

In een dorre struik schuilt een dozijn huismussen maar de tapuitjes tonen zich graag recht op vanop een steen. En omdat het zo immens stil, heerlijk warm en zalig is kan ik het niet laten even de golfslag van het zwoele zwarte zeewater aan het blote lijf te ondervinden...heerlijk ! Een aalscholver wiekt over en slierten geelpootmeeuwen spoeden zich naar de monding van de delta. Een man met sperwer op de handschoen is de vogel aan het africhten , geen fraai zicht maar wat doe je eraan ?

jachtpraktijken : africhten van sperwer voor vogelvangst – jagershut in de bergen

We lunchen alweer zes hoog en besluiten de heuvel boven ons hotel te verkennen. Het is niet warm maar 'heet' geworden als we de klim aanvatten en het zweet gutst van ons lijf. Je blijft alert turen en meteen is er de stimulans om verder en hoger op te gaan: een bel dwergarenden vergezeld van steppebuizerds moedigen ons aan. Je voelt bijna je nek niet meer als de rest komt opduiken: een drietal schreeuwend, bruine kiek, de sliert zwarte wouwen, weldra gevolgd door de (balkan)sperwers, de steppebuizerds, juveniele grauwe kiek, slangenarend, een valk species en

veel te hoge en te verre vogels. Het duurt z'n tijdje tot het 'welletjes-gevoel' ons overmant en we afdruipten naar ons verblijfsnest.

Het is vroeg avond hier en om dit uur, 21 uur om precies te zijn, is het pikdonker en flikkeren de lichtjes van de woningen en gebouwen onder ons aan de kust. De jakhalzen in de heuvels -jawel!- zingen zowaar in koor, hun gehuil wordt beantwoord door de honden in de buurt. Deze namiddag liet één van onze gastheren het vel van de beer zien, geschoten door zijn oom. Ook lynx en everzwijn zijn hier thuis in dit wild en ongerept gebied. En als toemaatje een slaapmutsje: 'Old Tbilisi' is een heerlijk Georgisch wit wijntje, even voor het slapen gaan.

Inmiddels wordt er gefeest in Livada: verjaardagsfeestje van een kindje. Lampionnetjes worden opgelaten, een sfeervol moment en meteen beginnen de kwartels te roepen als *'reel strangers in the night'*.

ingang huis

...het buitenkoertje

Donderdag 18 september

Even voor de klok van 8 zit ik op het terras hoog boven de rimpelloze zee. De telescoop zoemt in op een groepje bijeneters in een dorre struik maar voor de rest is alles rustig. Een merel pinkt, de zwartkoppen smullen alweer van de rijpe citrusvruchten en het is wachten op de eerste roofvogels. Het zijn alweer de bruine kiekendieven, gevolgd door een visarend die weifelend rondjes maakt vooraleer het zeegat richting Turkije te kiezen. We hebben d'r moed in want het weer en de trek zitten blijkbaar goed en we willen absoluut naar het befaamde *Batumi Raptor Point* in *Shuamta* op zo'n 20 km. van ons hotel. We hebben geen vervoer en beogen een taxi maar een busje stopt vanzelf en er wordt geroepen of we naar Batumi willen ... wij in dat eivolle busje naar Batumi en in een centrale bushalte geraken we in een ander aftands busje dat ons via ongelooflijk mooie bergweggetjes tot aan de voet van de raptorheuvel brengt. Een stevige klim brengt ons op het platform ... bezet met Waaslandse vogelaars en bekende ex-Wielewalers.

GEORGIE : BATUMI BIRDING

*Foto boven : zicht op de Choroki – delta
Onder : één van de telposten op Shuanta*

We zijn er net op tijd voor 3 overtrekkende zwarte ooievaars en een lange sliert zwarte wouw. Het weer is ondertussen heel wat minder, de zon is gaan schuilen en grijze wolken schuiven over de omliggende toppen. Wijselijk besluiten we de terugweg aan te vatten, te voet maar na enkele km. worden we spontaan opgepikt door een auto met een stel middle-aged Georgiërs van de beste soort. We kunnen mee tot in Batumi maar niet zonder eerst een slok van de allerbeste Georgische vodka (sic) te hebben geproefd. In Batumi gaan we lunchen in de havenbuurt in een 'raar' café met rare ietwat wulpse madammen. Het moet gezegd : het eten (vis) was lekker en we merkten pas wat later hoe mannelijke klanten er werden bediend. We maken een wandeling langs de gloednieuwe kilometerslange boulevard met chique hotels en hippe toeristische attracties en zijn blij bij het zien van enkele dwergmeeuwtjes, fuut en geoorde fuut.

groene pleinen en de 'boulevard' langs de zwarte Zee in Batumi

Bliksems en dondergeroffel hadden ons al een tijdje gewaarschuwd dat het kon verkeren en zo gebeurde : een fikse regenbui en net op tijd om in de taxi te wippen en hotel Livada op te zoeken. Een ietwat te vroege afsluit van een op het eerste gezicht veelbelovende dag.

Vrijdag 19 september

Er wordt mooi weer voorspeld vandaag en dus willen we maximaal genieten. Achter en boven het hotel ligt een stevige heuvel met bovenop een enorm kruis dat 's avonds verlicht wordt. Daar willen we naartoe temeer omdat we de roofvogels steeds precies hier zien voorbij trekken. Een stevige maar mooie klim brengt ons op de gewenste plek in gezelschap van doortrekkende steppebuizerds, een eerste slechtvalk, grauwe kiekendief, bruine kiekendieven in 't veelvoud, roepende kwartels en een wolk bijeneters. Minder enthousiast zijn we over de jagers die gewoon op alles knallen dat maar enigszins in de nabijheid komt. Gelukkig wordt op enkele meter van ons een steppebuizerd gemist. Andere jagers schuilen in hutjes en hebben geblinddoekte lokvogeltjes aan een draad ...

op weg naar de 'raptor hill' boven Livada

steppebuizerds op thermiek

Boven de bergen richting Trabzon slibben de wolken dicht , het wordt donker en de trek valt zo goed als stil. We besluiten maar best af te dalen en de namiddag in de Choroki-delta door te brengen. We kunnen steeds beroep doen op de 4wheel drive en de chauffeur van het hotel die ons gratis naar de dichtbij bestemmingen brengt. Hij vertelt ons dat dit gebied, *Adjarië* genoemd, amper een paar tientallen jaren terug onder communistisch bewind zo arm was dat de mensen er leefden om te overleven. De KGB controleerde zowat alles en de bevolking leefde van de opbrengst van citrusvruchten, voornamelijk mandarijnen. Wat wellicht verklaart dat zoveel huizen afgelegen liggen op steile berghellingen waar deze citrusbomen echt gedijen. Daarnaast hadden ze een paar kleine koetjes. Die kleine koetjes lopen nu nog overal langs de wegen, zelfs op de hoofdweg of op de lange boulevard aan zee.

het rurale leven ... in fel contrast met de hippe boulevard in Batumi

Momenteel hoopt iedereen in Gonio een deel of verdieping van zijn huis als toeristenappartement te verslijten om aan een inkomen te geraken. Naar verteld zijn Georgiërs niet te harde werkers, dat laten ze liever aan de Turkse en Armeense burens over.

Na de lunch in Gonio lopen we alweer de lange boulevard af richting de Choroki-delta. Een flauw zonnetje lacht in de rug maar de 26° C zijn best gezellig. Einde boulevard komen we aan het keienstrand en aan de groene delta. Vogels als usual : grauwe klauwieren om de haverklap, purperreigers, blauwe reigers, ralreigers en kleine zilvers, een jagende juv. grauwe kiekendief, heel wat juv. bruine kiekendieven, tapuiten, hop, gele kwikken, een vlucht zomertortels ... Eindelijk aan de monding van de snelvliedende stroom stuiten we op een tweetal bekende Vlaamse vogelaars. Peter en zijn vriend tonen ons de afgeschoten steppevorkstaartplevier die hopeloos probeert boven water te blijven maar het helaas niet zal halen. Op een zandstrandje foerageren wat steltlopers: kemphaantjes, bonte en kleine strandlopers, oeverlopers en bontbekken. Op een eilandje rusten dwergmeeuwtjes en witwangsterns en grandioos verscholen tussen de rolkeien schuilt een griel die ons met een mooi geel oog begluurt. Maar alweer dreigt de hemel zwart boven de zee met dezelfde naam en zet ons aan tot de weg terug. Ook de blauwe reigers en de purperreigers verlaten de regio richting Zuid met Turkije in zicht. Enkele watersnippen duiken in topsnelheid uit de lucht, het marshland in. Later horen we wat we die dag gemist hebben: een 'fall' van zo'n 3000 steppevorkstaartplevieren.

De avond valt voor ons te vlug en alweer met een fikse 'thunderstorm'. Regen à gogo bij het slapen gaan en dromen van een droge en zonnige morgenstond.

Zaterdag 20 september

Het heeft de ganse nacht onophoudelijk gedonderd en geregend en bij het ontwaken striemt de regen nog steeds met bakken uit de lucht. *'This is Batumi'* en de weersvoorspelling lijkt vandaag toch wel heel juist te zijn. 10.00 u.: nog altijd hetzelfde trieste verhaal, een gordijn van regen sluiert het zicht op de loodgrijze Zwarte Zee. Ik zit op het terras en tuur naar een kleine heldere scheur in de wolken, een balkansperwer scheert langs de rand. Hoop in zicht ? Helaas ijdele hoop want de regen is de hele dag met bakken blijven neerstorten. In een kleine roes van opklaring heb ik de telescoop opgesteld met zicht op zee: witte schuimkopen en aanrollende golven. In een moment van opluchting ligt zowaar een kleine stormvogel voorbij, dit moet haast zeker een Yelkouan zijn. Een etmaal later, om 22.00u. is de zondvloed nog niet voorbij en schikken we ons maar in ons natte lot. Valeri , de boss van het hotel en Andrej met vrouwtje uit Minsk, Wit Rusland samen met een aardig koppel uit Moskou delen ons wedervaren en komen ons bevoorraden in spijs maar de wijn die hebben we in voorraad. Gelukkig hebben we wifi in 't hotel en zijn we op de hoogte van het wedervaren op het thuisfront en ter plekke.

Zondag 21 september

9.00u. We hebben heel lang geslapen en het heeft heel lang en heel hard geregend de voorbije nacht. Weinig hoopvolle vooruitzichten trouwens want de stortvloed is nog niet voorbij. Wat gedaan ? Ontbijten en wachten tot we rond de klok van 11.00 de knop omdraaien, de regenkledij aantrekken en erop uit trekken. Beken water stromen over de weg en hier en daar stort het water zich in waterval naar omlaag. Geen kat, geen hond aan zee, alleen geelpootmeeuwen die echt in hun nopjes zijn, heel wat doortrekkende dwergmeeuwjes en 2 boomvalken laag over het water. Wellicht hebben ze het gemunt op de laagvliegende boeren- en oeverzwaluwen.

geelpootmeeuwen en dwergmeeuwjes boven een ontketende zwarte Zee

We hebben een onderkomen gevonden in een aftandse strandhut van waaruit we een goed zicht hebben op de zee en de omgeving. Om 14.00u gaan we lunchen en opeens wordt het weer wat inschikkelijker en kunnen we weer op stap. Nu pas blijkt welke massa water gevallen is: de vloeiweden staan onder en waar een paar dagen voordien nog een gracht was, stort zich nu een meters brede bergrivier in zee. Er knallen alweer gewerschoten, ook de jagers zijn op post, één ervan knalt een balkansperwer neer. En toch zijn er vogels, niet alleen boerenzwaluwen en tapuiten, ook putters, witte en gele kwikken en 4 ortolanen die ons een tijdje gezelschap houden. Op de terugweg zien we hoe de bijeneters verzamelen op een draad, natte vinken schuilen in een boom en de grote gele kwikken hebben het best goed bij hun vaste stek : de nu bulderende bergbeek.

We zijn net terug of de drop verandert alweer van allure, het gaat alweer keihard gieten en we zijn echt blij om te kunnen drogen en op adem te komen. 19.00u.: het wordt donker buiten maar de Zwarte Zee heeft het grijs wat meer blauw gemaakt en de rust is ietwat terug gekeerd.

Krijgen we dan toch nog een mooie dag morgen ?

Maandag 22 september

Even na zeven (07.00u) ga ik met de glimlach buiten om te zien dat de donkere pakwolken boven de zee plaats gemaakt hebben voor slierten lichtgrijs in een blauwe lucht. Dit moet het worden vandaag en inderdaad, het duurt niet lang of de eerste roofvogels bieden zich aan. Ze komen uit het oosten, uit de heuvels achter het hotel (daar liggen trouwens de bekende Raptor Points) en gaan thermieken boven 'onze' heuvels om dan verder te trekken, richting Trabzon in Turkije langs de zuidelijke oever van de Zwarte Zee.

Even na de klok van negen (9.00u) is er geen doen meer aan: de slierten en bellen blijven komen, met tientallen, honderden, éénmaal zo'n 250 richting zuid. Hoofdzakelijk steppebuizerds en zwarte wouwen maar ook bruine kiekendieven, grauwe en/of steppenkiekendief, slangenarend, dwergarend, niet te determineren vogels (te hoog) en steeds maar hoger zodat het zelfs met de telescoop niet meer valt te overzien.

birdwatching vanop het terras van hotel Livada

We genieten van de passages en het herinnert ons aan de indrukwekkende voorjaarstrek van de steppebuizerds in de Negevwoestijn in Israël jaren geleden (moet zeker 25 jaar geleden zijn). De processie duurt de ganse dag en wanneer we om 18.00u op de heuvel boven ons hotel zitten te genieten van het groene landschap glijdt een laatste bel zwarte wouwen voorbij.

Terug op ons terras genieten we van de ondergaande zon en komt nog een late wespindief opdagen, op zoek naar een rustplaats voor de nacht. In de schemering verschijnen nu de vleermuisjes en kort daarop beginnen de jakhalzen hun klagend avondgehuil, contact zoekend met de soortgenoten aan de verre overkant.

De bergbeek ruist en dendert onder ons en in de verte glimmen de lichtjes van de vissersbootjes in de donkere nacht. We denken terug aan de schooljongen met de drie kleine koetjes boven op de heuvels, aan de bejaarde vriendelijke houthakkers en aan de vriendelijke burens die ons breed lachend nawuiven.

Dinsdag 23 september, laatste dag

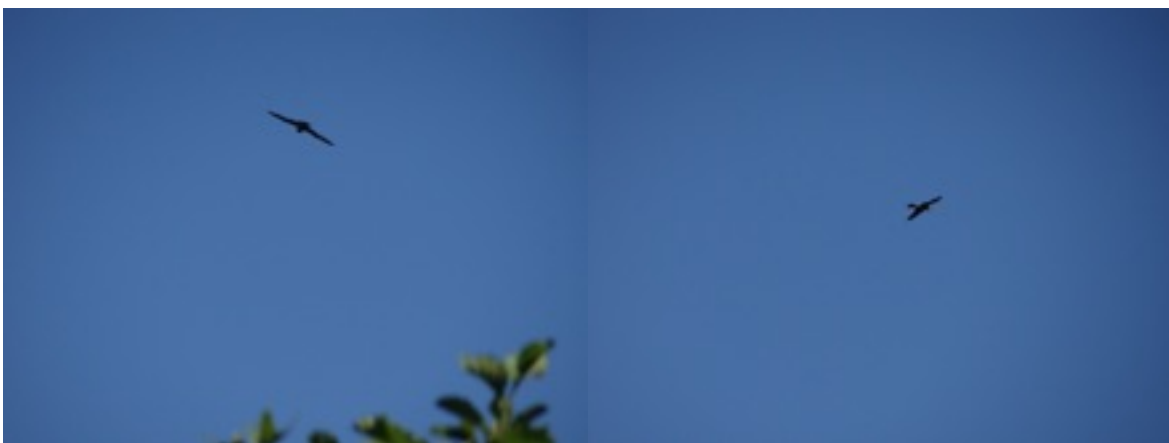
7.50 u.

Geen wolkje aan de lucht en bijna 8 uur als drie wespddieven de trekactiviteiten inluiden. Het is onze laatste dag vandaag en het ziet er veelbelovend uit. Straks trekken we alweer de heuvel op met zicht op de Turkse kust omgeving Trabzon en op de Choroki delta. Ons vliegtuig is pas om 17.00u zodat we nog een voormiddag lang van het mooie weer en van de roofvogeltrek kunnen genieten. Kort na negen vatten we de klim aan maar halverwege komt een grote roofvogel heel dicht aangevlogen, gevlekte borst en een enorme kop en snavel ... keizerarend toch ? Wellicht een 3^e jaars en benieuwd of hij elders wordt gemeld. Geleidelijk aan komt de luchttrein op gang met een eerste bel zwarte wouwen in gezelschap van steppebuizerds en een dwergarend. Ook de balkansperwers blijven actief en komen ahw constant over. Boven op de heuvel is er een soort platform, resten van een oude bebouwing van waarop we een panoramisch zicht hebben op de hele omgeving met in de verte de vermoedelijke Batumi Raptor Point telpost. We zijn er nog maar net of een visarend komt eraan, richting zuid. Die richting volgen de vogels trouwens allemaal. Dan valt het even stil en maken we een wandeling verderop omhoog, eveneens richting zuid. De track is uitgeloozd door de hevige regenval van de voorbije dagen maar de omgeving is grandioos groen. Aan een soort kot, half stal worden

we opgehouden door een oudere man die er ons op attent maakt dat we niet verder kunnen ... *Turkye, militar*. We begrijpen dat dit de grens moet zijn maar de man staat er gesticulerend op dat we samen met hem koffie drinken op de dorpel van zijn armtierig verblijf. Nog verrassender is de aanwezigheid van een knappe jonge en modern geklede vrouw. We krijgen Turkse koffie van Braziliaanse bonen aan de manke tafel op het erf. Een varken wordt weggejaagd en een hond met afgesneden oren wordt het zwijgen opgelegd. Opeens toert boven ons een grote beige valk met bruine bakkebaarden en gespikkelde borst. Ze blijft enkele malen laag boven de heuvel toeren, net genoeg voor het opnemen van goede kenmerken maar dan weer te ver voor een bruikbare foto.

Ook hier een complete verrassing te vermoeden en te beseffen dat het wellicht een lannervalk is.

We vatten de terugweg aan en stoppen opnieuw aan het platform waar de zwarte wouwen, de steppebuizerds, bruine kiekendieven, balkansperwers en daartussen enkelingen als dwergarend en wespendif nog steeds de show verzorgen.

Terug in het hotel en ingepakt is het de *boss* Valeri himself die ons naar de nabije luchthaven voert. We hebben er een mooie reis op zitten, in een zalig en rustig hotel met de vogelgebieden vlak in de buurt.

Minder prettig is dat het vliegtuig met bestemming Istambul met een kwartier vertraging start en dat bovendien de landing in Istambul ook vertraging oploopt met als gevolg dat we onze aansluiting naar Brussel glansrijk missen. En dan begint het rijtje schuiven van de ene balie naar de andere: ticket transfer, VISA, paspoort en uiteindelijk een hotel transfer in de stad waar we te laat zijn om te avondmalen.

Woensdag 24 september

Om 5.00u worden we opgehaald in het hotel voor de thuisvlucht met start om 8.20u plaatselijke tijd. Arrival Brussels Airport : 10.25u

Nuttige tips :

- hotel LIVADA in Gonio is een aanrader : rustgevend gelegen in de groene heuvels met zicht op de Zwarte Zee. Op 200 meter is een bushalte voor kleine busjes die een aantal keren per dag langs rijden. Voor slechts enkele lari (=plaatselijke munt) ben je zo in Gonio of in Batumi. Bovendien verzorgt het hotel gratis vervoer naar Gonio en naar de Airport, gewoon op aanvraag.
- In de hotelprijs, ca. 50 € per dag is het ontbijt inbegrepen. Nadeel : er is geen restauratie maar in Gonio is er een ruime keuze aan restaurants en aan winkels. De hoteleigenaar verzekerde ons dat restauratie in de toekomst mogelijk is.
- Birdwatching : roofvogelobservatie is perfect mogelijk vanop het terras van hotel LIVADA. Zo te zien ligt de locatie ahw. op de najaarstrekroute. Nog beter is hoger op de heuvel te gaan postvatten via een mooie groene track. Je wordt er beloond met een heerlijk vergezicht en je ziet de roofvogels zowel aankomen als overvliegen en de kusttrekroute volgen. Tel een klein half uurtje stappen. Boven zou er een Romeinse site zijn geweest.
Ook voor de Choroki-delta zit je goed : je kan er te voet naartoe via de strandboulevard in Gonio en dan oostwaarts via de boulevard en het keienstrand. Rekening houdend met de zon vertrek je best 's morgens

vanaf de brug over de Choroki (baan naar Batumi) richting Gonio. Je kan dit doen met een busje of met een taxi.

Een dagje Shuamta of Saghalvasho ? Met het busje geraak je zo in het centrale busjesstation in Batumi waar je een ander busje neemt naar Shuamta en de stop aan het Raptor Point. Mits een klimmetje ben je er...

Shuamta Raptor Watchpoint

- Met ons tweetjes verkozen wij deze formule boven de private houses van de BRP omwille van het feit dat we niet uren en dagen naeen wilden trektellen. Het gaf ons de vrijheid om een eigen programma , afhankelijk van het weer, samen te stellen. Hét nadeel is dat je niet kan rekenen op de ervaring van geroutineerde tellers bij het determineren. Een paar dagen op één van de telposten kan hieraan verhelpen. Een combinatie van de twee locaties lijkt ons een ideale oplossing.
- Birding Batumi is anders dan Istambul, Falsterbo en Tarifa maar je moet ze alle in het najaar hebben gedaan. Alleen kan je niet alles inschatten en dat is zeker waar voor de weersomstandigheden. Wij hebben genoten maar hadden pech dat de subtropische storm ons twee en een halve dag plezier heeft afgesnoept.

GEORGIE : BATUMI BIRDING

FOTOGALLERIJ – Foto’s : Albert De Jong

GEORGIE : BATUMI BIRDING

GEORGIE : BATUMI BIRDING

